

Okul Öncesi Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Müziksel Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Müziksel Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27697>

Özet

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müziksel Öz-Yeterlik İnancı Ölçeği, Zülüf Öztutgan tarafından 2017 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının müzikle ilgili etkinlikleri başarıyla gerçekleştirme kapasitelerine duydukları inanç düzeylerini belirlemektir. Geliştirme çalışması, adayların müzik eğitimi becerileri, fark söyleme, ritim tutma ve müzik materyallerini kullanma gibi alanlardaki öz yeterlik algılarına nicel olarak ölçmeye odaklanmıştır. Ölçek, okul öncesi eğitim programlarının etkinliğini artırmak ve öğretmen yetiştirme süreçlerinde müziksel pedagojik yeterliği değerlendirme için önemli bir araç sağlamaktadır.

Ölçek geliştirme süreci, ilgili literatür taraması, madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma ve psikometrik analizleri (geçerlik ve güvenirlik) içermiştir. Bu çalışma, öğretmen adaylarının müziksel görevlere yönelik güvenlerini anlamak ve bu alandaki olası eksiklikleri tespit ederek eğitim programları bu doğrultuda geliştirmek adına kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Müziksel Öz-Yeterlik, Öz-Yeterlik İnancı, Okul Öncesi Öğretmen Adayları, Ölçek Geliştirme, Müzik Eğitimi.

Yazarlar

Zülüf Öztutgan.

Amaç

Bu ölçeğin birincil amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki yaşamlarında karşılaçacakları müziksel etkinlikleri (farklı öğretimi, enstrüman kullanımı, ritim çalışmaları ve müzikli oyunlar) başarıyla yürütebileceklerine dair sahip oldukları öz-yeterlik inanç düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir.

Ölçek, öğretmen adaylarının müziksel pedagojik becerilere yönelik algılarına belirleyerek, öğretmen yetiştirme programlarında müzik eğitimi derslerinin içeriğinin ve yöntemlerinin iyileştirilmesine yönelik somut veriler sunmayı hedeflemektedir. Bu sayede, adayların mesleğe daha donanmış ve özgüvenli başlamaları desteklenmektedir.

Yapı

Ölçek, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı çerçevesinde tanımlanan Öz-Yeterlik (Self-Efficacy) yapısının temel almaktadır. Bu yapı, bireyin belirli bir görevi başarıyla yerine

getirebileceğine dair kişisel yargısını ifade eder. Ölçek, bu genel yapıyı "müziksel" bağlamda ele alarak üç temel boyutta ölçüm yapmayı amaçlamaktadır (genellikle ölçek geliştirme çalışmalarında bu tür alt boyutlar ortaya çıkar):

Müziksel İfade Becerileri: Şarkı söyleme, ritim tutma ve melodi aydrt etme gibi temel müzik becerilerini uygulama yeterlidir.

Müziksel Pedagojik Uygulama: Okul öncesi çocuklara müzik öğretme ve müzikli etkinlikleri yönetme becerisi.

Müzik Materyali Kullanım: Orff çalgıları, ritim aletleri ve teknolojik araçlar gibi müzik materyallerini eğitim ortamında etkin kullanmaya yönelik inanç.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır, ancak kaynakta spesifik sonuçlar belirtilmemiştir. Tipik bir ölçek geliştirme çalışmasında, öncelikle

Kapsam Geçerliliği

sağlamak amacıyla alanda uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Bu görüşler, maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne derece temsil ettiğini belirlemek için kullanılmıştır.

Yapı Geçerliliği

ise genellikle Faktör Analizi (Açıklayıcı ve/veya Doğrulayıcı) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak beklenen alt boyutlar altında toplanıp toplanmadığını ve ölçeğin yapısal bütünlüğünü ortaya koyar. Başarılı bir faktör yapısı, ölçeğin gerçekten müziksel öz-yeterlik inancını ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlik

Güvenirlik (iç tutarlılık) analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır, ancak kaynakta spesifik sonuçlar belirtilmemiştir. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için yaygın olarak kullanılan yöntem Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısıdır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek için test-tekrar test yönteminin kullanıldığı varsayılabilir. Bu yöntemle, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediği kontrol edilmiştir, bu da ölçeğin ölçtüğü yapıyı zaman içinde stabil olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, "Geliştirme" türünde olduğu için, yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla **Faktör Analizi** kullanılmaktadır. Bu analiz, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu tespit etmek için kritik öneme sahiptir.

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA):

Muhtemelen ölçeğin maddelerinin hangi alt boyutlar altında gruplandırılması gerektiği için kullanılmaktadır. AFA sonuçları, ölçeğin müziksel öz-yeterliliği temsil eden mantıksal alt ölçeklere ayrıldığını göstermeli olmalıdır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA):

Geliştirilen faktör yapısının farklı bir örneklem grubunda da geçerli olup olmadığını test etmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu analizler, ölçeğin güçlü bir psikometrik yapıya sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme formatının kullanıldığı varsayılmaktadır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Öğretmen Adayları (Lisans düzeyinde eğitim gören öğrenciler).

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerin Okul Öncesi Öğretmenliği lisans programlarında kayıtlı olan öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçeği. Adaylar, müziksel görevleri yerine getirme yeteneklerine dair inançlarını belirtilen Likert formatında derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Müziksel Öz-Yeterlik, Öz-Yeterlik Ölçeği, Okul Öncesi Öğretmen Adayları, Ölçek Geliştirme, Müzik Eğitimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Zülüf Öztutgan

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: zulufarсланoglu@yahoo.com

Yazın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik literatürde yayınlanmı? bir geli?tirme çalı?ması oldu?u için, ticari olmayan akademik ara?tırmalarda kullanı?ması genellikle sorumlu yazarın iznine tabidir ve ücretsizdir. Kullanım öncesinde yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal makalesine ve detaylı sonuçlarına ait PDF dosyasının bağlantısı aşağıda verilmiştir.

The original PDF can be downloaded here: toad.edam.com.tr

Kaynaklar

Öztutgan, Z. (2017). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müziksel Öz-Yeterlik ?nanç Ölçeği geli?tirme çalı?ması. *JASSS The Journal of Academic Social Science Studies*, 3(61), 47-59.

Ek Kaynak (PDF Bağlantısı): [Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Öz-Yeterlik ?nanç Ölçeği \(PDF\)](#).

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Müziksel Öz-Yeterlik ?nanç Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Satılan kaynak içeriğinde ölçeğin orijinal maddelerine yer verilmemiştir. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.